

Una curiosa obsessió

El que no hagi vist vendre tortugues, s'ha estalviat una obsessió un xic molesta i força rara. Les tortugues vulgars són venudes vulgarment per mercaders ambulants a guisa de cacauets elàstics, o pedres d'encenedor.

Les porten dins de cistells i les tracten com a cosa, grapejant-les, sacsejant-les i deixant que les grapegin i sacsegin amb una descousideració verament emulgosa per l'home de sentiments humanitaris i àdhuc pels reverendos de fruites, la delicadesa ~~de les~~ de les quals els ha fet esdevenir susceptibles i feréstecs en això del triar i venenar.

Prou saben que la tortuga no es maca ni es podreix per un cop ni per una

estreta, ni per deu ni per viut, però resulta desagradable oir com xoquen i refequen unes amb altres dintre el cistell, i com la que no fa pel comprador és rebotada en el munt, sense cap mirament.

I de tot plegat en pervenen unes sorolls foscos i sonorts de closques maltractades que no s'adinen amb la idea d'un negoci de bestiar, sinó més prompte amb la d'un trasbalsament de cocos, esclips o pinxes de la terra.

Per més que tinguen un alt concepte de l'agilitat de la tortuga, sempre temen un descuit. I aquells caps de llargandaix i aquelles potes rudimentàries que es belluguen sota les cuirasses i entre el batibull de la cistella, us fan pe-

na: els veien enclosos, xafats i pastats.

Però no és aqueix calfred, evidentment poc fonamentat, pura apreusió, segons demostra l'experiència, la sola cosa que us repren davant d'un mercader de tortugues: és quelcom més enllà de la sensibilitat, més enllà dels nervis i més a prop de les febleses psicològiques encara inexplicades. Comencen per estranyar-vos de veure la cura, minuciositat i atenció que els compradors posen a triar el gènere. Un cavall, un ase, un be i un gos poden suscitar dubtes; un meló o una síndria encara més. Però quins defectes físics o morals, quin gust o quin regust es percaça en una tortuga que hagi d'ésser escollida amb tota mena de pre-

caucions? Des de l'instant mateix que us feu aquesta preguista sou ja víctimes d'una suggestió. Us cal una tortuga. I us cal perquè és un món inexplorat, perquè al menys, si no heu pogut anar a les piràmides, ni als deserts de sorra ni a les selves de l'Àfrica central, tindreu a casa vostra, amb un relativament petit dispendi, una ànima rudimentària equidistant de la vostra com els països fantàstics ho són, en quilòmetres, del vostre prosaic carrer.

Heu vist que existeix gent entesa en portuguès i se us ha obert un horitzó que us atrau. I compraven pel goig de superar-los, compraven per l'engrescament de fer un aprenentatge

inconceivable, una mena d'estudi frenològic d'una bèstia familiar. Jutjaven pel que resulti; però, manyaga o esquerpa, ella omplenaria un buit de la vostra vida, l'ànsia d'una veritat que abans creieu inexistent.

J decidits a comprar, escolliu, perquè comprar sense escollir és resignar-se.

Us basta saber que cada subjecte té una personalitat dissimulada, sota una idèntica closca, per a cercar, mal sigui d'esma, en el poc que s'obria d'una tortuga, els indicis i averanyys de la seva salut fisiològica i de les seves qualitats morals. La temptació de l'atzar i dels grans misteris que hem de tenir a prop, si volem que no ens inquietin i esdevinguin familiars, us

agullona.

I, si ves més no, tindreu en la tortuga un ésser a qui, batejar amb el cognom del vostre pitjor enemic, com, anys ha, els esperantistes agreujats feren amb el meu, per honra i glòria d'ells, de les tortugues i d'un hom.
